

هه‌لۆیستی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران

سه‌بارت به حیزب و ریکخراوه‌ی نه‌توهه ژێرده‌سته‌کان

زۆر جار هه‌نێ له دۆستان له ناو قسه‌وباسه‌کانا نه‌مه‌یان داوه به‌گوێما : ئه‌م شنه‌ پچکۆلانا نه‌ چیه‌ ئه‌یانکه‌ی به‌ نووسراوه و نه‌یانخه‌ینه‌ نه‌ترنیه‌وه. له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌دا تیکرای ئه‌و شنه‌ پچوکانه‌ به‌لگه‌دار و دیکۆمینتین، کاتیک ئه‌لیم نموونه‌یه‌ک له‌وانه له‌ نه‌ترنیه‌دا ده‌سینان که‌ن و که‌موکۆریه‌کانی بخه‌نه‌ روو با منیش و خه‌لکیش ئاگادار بین، بێ وه‌لامن.

جوان نه‌روانی
جوان، نابینی
جوانی جوانان
جوان، نابینی

سه‌بارت به‌ تییینی ئه‌و دۆستانه‌ ئه‌م چه‌ن دێره‌م هه‌یه: گۆی زه‌وی و ئه‌ستێرکانی دیکه له‌ شتی زۆر پچکوک پیکهاتوه. هه‌یج که‌سێک و هه‌یج شتیکی پچوک نییه، هه‌ر کامه‌ نرخ و به‌های تایبه‌تی خۆی هه‌یه! هیوادارم وردبینانه‌ بروانین، وردبینانه‌ گوئیگرین، وردبینانه‌ بخوینییه‌وه و وردبینانه‌ بیرکه‌ینه‌وه.

له‌ مانگی ئۆکتۆبری ساڵی 2007 دا به‌ریز ئیبراهیم عه‌لیزاده وه‌ک یه‌کیک له‌ نه‌دامانی به‌ریوه‌به‌ری حیزبی کۆمۆنیستی ئێران له‌ رادیوی فارسی هه‌مه‌به‌سته‌گی له‌ ستۆکه‌هۆلم و تووئیژیکی نه‌جامدا، خاله‌کانی ئه‌و و تووئیژه بریتی بوون له:

1- بارودۆخی ئێران

3- گواسته‌وه‌ی چالاکیه‌کانی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران بۆ قوڵایی ئێران

4- مه‌سه‌له‌ی نه‌تۆمی ئێران

5- کیشه‌ی ئه‌مریکا و ئێران

6- (PKK) حیزبی کریکارانی کوردستانی ترکیه

7- چه‌تری ئه‌مریکا به‌ سه‌ر حیزبه‌کانی کوردستانی ئێراقه‌وه

8- مه‌سه‌له‌ی نه‌توه‌یی له‌ ئێران دا

9- چالاکی هه‌یزی پێشمه‌رگه‌ی کۆمه‌له‌ بۆ راهه‌ستاوه؟

10- ناکوکی سیاسی له‌ حیزبی کۆمۆنیستی ئێران .....

11- کۆمه‌له‌ و حیزبی کۆمۆنیستی ئێران

***

ساڵی پار تیکرای و تووئیژه‌که‌یانم به‌بێ وشه‌یه‌ک زیاد و که‌م، کرد به‌نووسراوه و له‌ سایته‌کانی (www.brwske.com- helwist.com- ashti.nu- astafe.eu) بلۆکرایه‌وه.

هه‌روه‌ها چه‌ن دێرێکم به‌ناوی ریبازی ئازادبخوازن ریزگرته‌ له‌ ئازادی سه‌بارت به‌ گۆرینی ناوی { PKK } پارتی کریکارانی کوردستان { به‌ { PKK } پارتی کریکارانی کوردستانی تورکییه‌ } له‌ ریگی ئه‌و سایتانه‌وه بلۆکرده‌وه.

هه‌ر کام له‌و خالانه‌ی سه‌ره‌وه نووسراوه‌یه‌کی تایبه‌تی پێویستی. مه‌سه‌له‌ی نه‌توه‌یی له‌ ئێران دا که‌ یه‌کیک له‌و خالانه‌یه، له‌لایه‌ن (به‌ریوه‌به‌ری رادیو هه‌مه‌به‌سته‌گی) یه‌وه به‌و جوژه‌ دیته‌ ئاراه:

هه‌مبسته‌گی: آقای عه‌لیزاده، کومه‌له‌ روی حق تعین سرنوشت ملیته‌های ساکن ایران تاکید میکند، همیشه در برنامه کومه‌له اینهم بوده. بچه‌های حول و حوش مسئله ملی راه حلها هم داغه و داغ بوده در این مدت. یکی از این راه حلها مسئله فدرالیزم است، اما کومه‌له فدرالیزم را رد میکند، دلایل شما برای این چیست؟

رادیو هه‌به‌سته‌گی : به‌ریز عه‌لیزاده، کومه‌له سه‌بارت به‌ مافی دیاریکرنی چاره‌نووس نه‌توه‌کان به‌رده‌وام تێنه‌کۆشیت، له‌ به‌رنامه‌ی کۆمه‌له‌دا ئه‌م باسه‌ هه‌یه. قسه‌وباس سه‌بارت به‌ کیشه‌ی نه‌توه‌یی و چاره‌سه‌رکردنی له‌ به‌رنامه‌ی کۆمه‌له‌دا بووه و هه‌م هه‌یه. یه‌کیک له‌ ریگاکانی چاره‌سه‌رکردنی ئه‌و باسه‌ فدرالییه، به‌لام کومه‌له فدرالیزم رده‌ ده‌کاته‌وه، دید و بۆجیونی ئیوه له‌م باره‌وه چیه‌؟

به‌ریز عه‌لیزاده له‌ درێژه‌ی وه‌لام به‌و پرسیاره‌ به‌و جوژه‌ ئه‌لین:

بنابراین ما فکر میکنم این از لحاظ رفع ستم ملی هم چارساز نیست. اما نگرانیها در مورد طرحهای فدرالی فعلی وقتی بیشتر میشود که به ترکیب نیروهای که این شعارها را میدهند، نگاه کنیم. از دو سو بین، از سوی به اصطلاح ملت تحت ستم

بیشترشان جریانات ناسیونالیستی هستند که به هیچ چیزی جز بقدرت رسیدن حزیشان فکر نمیکنند و این برایشان باصطلاح محور و مرکز و تفکر برنامه‌شان است و در عین حال با ایده‌ها و افکار ارتجاعیشان زمینه‌ساز توسعه دادن و گسترش دادن اختلافات ملی و قومی هم هستند.

از آنطرف هم به اصطلاح از طرف ملت بالا دست به اصطلاح اگر بگویم آن ابزاری است فقط برای حفظ تمامیت ارضی. ببینید، الان ناسیونالیستهای ایرانی سلطنت طلبان همه آنها را که با طرح فدرالیسم موافق هستند در دفاع از این به اصطلاح سیاستشان میگویند که راهی است برای حفظ تمامیت ارضی ایران. یعنی اساس مسئله را حفظ تمامیت ارضی قرار داده‌اند و بعد دنبال یک راهی هستند برای این، به این نتیجه رسیده‌اند در یک توافق با احزاب معینی در یک تقسیم قدرتی که هیچ ربطی به رفع ستم ملی ندارد.

من پیم وایه نهمه ریگه‌ی چاره‌سهرکردنی گیسه نه‌توه‌یی نییه. به‌لام نیگه‌رانیه‌کان سه‌بارت به‌و گه‌لآله‌ی فدرالییه‌ی نیستا که له نارادا هه‌یه، کاتیک دیتنه پیشه‌وه که له و هیژانه‌ی نه‌و دورشمه‌یان گرتووه به‌دهسته‌وه پروانین. له و دو لابه‌نه پروانین، لابه‌نیکیان که بییان نه‌لین ژیرده‌سته زوربه‌یان ریگخراوه‌گه‌لیکی ناسیونالیستین که جگه له ده‌سه‌لآتی حیزب و ریگخراوه‌گه‌ی خویان هیجیان به‌لاوه گرنگ نییه، له ههمان کاندایا به‌و بیروباوه‌ره کونیه‌ره‌ستانه‌ی که هه‌یانه ریگه خوش نه‌کنن بو به‌ره‌دان به‌ ناکۆکی نه‌توه‌یی و قهومی.

له‌و به‌ریشه‌وه لابه‌نی نه‌توه‌ی سهرده‌ست نه‌گه‌ر بلین نه‌وه گه‌ره‌سه‌به‌که بو نه‌وه‌ی یه‌کپارچه‌یی ئیرانی پی راگرن، ناسیونالیسته سه‌لته‌نه‌تخوازه‌کان گه‌لآله‌ی فدرالیان بو‌یه قبووله که یه‌کپارچه‌یی ئیرانی پی بیاریژن، به‌و شیوه له‌گه‌ل چهن ریگخراوه‌به‌کی تابه‌تی بو دابه‌شکردنی ده‌سه‌لات، که هیچ پیوه‌ندییه‌کی به‌ چاره‌سهری گیسه‌ی نه‌توه‌یه‌وه نییه، ریگه‌وتن.

من به‌و جزره‌م کردووه به‌کوردی - به‌لام خوت فارسییه‌که‌ی بخویننه‌وه!

با له‌و به‌شه له وه‌لامه‌که‌ی به‌ریژ عه‌لیزاده که نه‌لین: لابه‌نیکیان که بییان نه‌لین ژیرده‌سته زوربه‌یان ریگخراوه‌گه‌لیکی ناسیونالیستین که جگه له ده‌سه‌لآتی حیزب و ریگخراوه‌گه‌ی خویان هیجیان به‌لاوه گرنگ نییه، له ههمان کاندایا به‌و بیروباوه‌ره کونیه‌ره‌ستانه‌ی که هه‌یانه ریگه خوش نه‌کنن بو به‌ره‌دان به‌ ناکۆکی نه‌توه‌یی و قهومی. بکۆلینه‌وه.

یه‌کیک له نه‌توه‌وه ژیرده‌سته‌کان له ئیراندا نه‌توه‌ی کورده، له‌و به‌شه‌ی کوردستاندا چهند حیزب و ریگخراوه‌ی سیاسی به‌ به‌رنامه و پروگرامی سیاسی جیاوازه‌وه له چالاکیا بوون و ههن. با بزانین نه‌و کارنامه کونه‌په‌ره‌ستانه‌ی که به‌ریژ عه‌لیزاده باسی نه‌کنن، ره‌وایه، یا ناربه‌وا؟ له چهن خالدا نه‌رۆمه ناو نه‌و باسه‌وه:

1 - ههر حیزبکی سیاسی به ههر ئیدئولوژییه‌که‌وه بو ده‌سه‌لآتی سیاسی خوی تینه‌کۆشی!

2 - نه‌م به‌شه له وه‌لامه‌که‌یان: له ههمان کاندایا به‌و بیروباوه‌ره کونیه‌ره‌ستانه‌ی که هه‌یانه ریگه خوش نه‌کنن بو به‌ره‌دان به ناکۆکی نه‌توه‌یی و قهومی.

ههموو ریگخراوه سیاسییه‌کانی نه‌و به‌شه‌ی کوردستان تا راده‌یه‌ک به‌رنامه و پروگرامیان هه‌یه، داخواییه کۆمه‌لایه‌تی، سیاسی و فره‌ه‌نگییه‌کانیان به‌ روونی و به‌ ئاشکرا له به‌رنامه‌کانیاندا ده‌سنیشانکراون، نه‌وه‌ی که بو خویان و نه‌توه‌ی کوردیان به‌ره‌وا زانییوه، بو نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌شیان به‌روا زانیوه.

باشترین نمونه بو نه‌م باسه، بو نادورستی نه‌و بو‌چوونه‌ی به‌ریژ عه‌لیزاده، ههمان دورشمی دیموکراسی بو ئیران و خودمختاری بو کوردستان دورشمی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیرانه. له‌و سیستمه دیموکراسییه‌ی ئیراندا که نه‌گه‌ر خودمختاری بو کوردستان دابین بکری، ههموو نه‌توه‌وه ژیرده‌سته‌کانی ئیران نه‌گه‌ر خوازیری ببن، به‌پیی ههمان سیستمی سیاسی که به‌ نه‌ته‌وه‌ی کورد دراوه، نه‌وانیش نه‌گریته‌وه و نه‌توانن به‌ده‌ستی بینن.

3 - نمونه زیندوووه‌کان - حیزبه ناسیونالیسته ژیرده‌سته‌کان له‌شکرکیشیان کردووه بو سه‌ر ناوچه و حیزبه بالاده‌سته‌کان، یا پیچه‌وانه‌که‌ی نه‌نجامداراوه و نه‌دری؟!

4 - حیزبە ناسیۆنالیستە ژێردەستەکان زمان و فەرھەنگ و ئەدبیاتی نەتەو بە ئالادەستەکانیان بەر بەست کردوو و بەرەو نەمانی ئەبەن، **یا پێچەوانەکی ئەنجام دراو و ئەدری؟!**

5 - حیزبە ناسیۆنالیستە ژێردەستەکان دەستیان گرتوو بە سەر سەرۆت و سامان و کانه ژێرزەوویکانی ناوچەیی حیزبە ئالادەستەکان و بەرنامەیی تالانکردنیان بۆ دارشتوو، **یا پێچەوانەکی ئەنجام دراو و ئەدری؟!**

6 - حیزبە ناسیۆنالیستە ژێردەستەکان پەنایان بردوو بۆ ناوچەیی حیزبە ئالادەستەکان بۆ ئەوێ چالاکی سیاسی ئەنجام بدەن، **یا پێچەوانەکی ئەنجام دراو و ئەدری؟!**

.....

بە 3 هۆ ئەگەر هەموو رابەرایەتی حیزب و ریکخراوەیی نەتەو بە ئالادەستەکانی ئێران سەبارەت بە حیزبە ناسیۆنالیستە ژێردەستەکان ئەو بۆچوونەیان بەیان بکرایەت، نە ئەبوو بەرێز عەلیزادە و هک رابەری سەرەکی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران دیدو بۆچوونێکی وەھایان ببوایەت.

1- حیزبی کۆمۆنیستی ئێران، حیزبی پێشڕەوی چینی کریکاری ئێران بۆ رۆژیکیش نەیتوانیوە لە ژێر سایە و پەنای نەتەو بە ئالادەستەکانی ئێران واتە نەتەوێ فارس و حیزب و ریکخراوەکانی ئەو نەتەو دا چالاکی بکات.

2 - ئەگەر یارمەتی و پێویستیەکانی ژیانی سیاسی روژانەیی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران لە ماوی ئەم 25 سالە دا لە بەرچاو بگرین، یارمەتی نەتەو بە ئالادەستەکانی و حیزبی و ریکخراوەکانی ئەو نەتەو و چینی کریکاری ئێران، بۆ حیزبی کۆمۆنیستی ئێران، بۆ یەک رۆژیش یارمەتیان پێنەکردوو.

3 - خوالیخۆشبوو مەنسور حکمەت تییۆرسپەنی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران سەبارەت بە حیزبە ناسیۆنالیستەکان بەو جۆرە ئەلێن: **هیزی چەگدار، پێشمەرگە،، لە سونەت و نەریتی ناسیۆنالیستیدا هیزیکی بی ئیدئۆلۆژییە.** سەرچاوە گۆقاری کۆمۆنیست، ئۆرگانی رەسمی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران - ژمارە 60.

خوالیخۆشبوو حکمەت لە سەر ئەو باوەرە بوون کە ریکخراوە ناسیۆنالیستەکان ئیدئۆلۆژیان نییە، بەلام بەرێز عەلیزادە بە ئیدئۆلۆژی داریان ئەزانیت. لێرەدا ئەبێ بپرسین ئەو دوو باسە سیاسیە بۆچ لە ئارادایە؟!

ئەو بۆچوونەیی بەرێز عەلیزادە لە گەڵ ئەو بۆچوونەیی رابەرایەتی موحامەدین خەلکی ئێران کە **مەسعود رەجوی** هاندا نامە بۆ ئایەتوللا خومەینی بنووسی و بلێت: **حەزەرەنی ئیمام نکایە رەوانەمان بکەن بۆ کوردستان تا لە گەڵ هەر ئازاوە گێرێک لەو مەلەبەندەدا بچەنگین،** جیاواز چییە؟ کام پادشا و سەرۆککۆماری ئێران لەن چەن دەهەیی رابردوودا سەبارەت بە نەتەو ژێردەستەکان بەو شیوە بیریان نەکردووە؟ راستی هۆی لەشکرکێشی دەولەتی ئیسلامی ئێران بۆ تورکمەن سەحرا و خوزستان و کوردستان لە ئاکامی ئەو جۆرە بیرکردنەوانەدا نەبوو؟

ئەو بۆچوونەیی بەرێز عەلیزادە بە رادەییەک نادورست و نارەوا بوو، کە لە چاپی ئەو وتووێژە لە گۆقاری (جەهان امروز - ژمارە 197) ئۆرگانی حیزبی کۆمۆنیستی ئێراندا دەسکاری ئەو بەشە لە وتووێژەکیان کردوو. بەرێوەبەرایەتی ئەو گۆقارە لەبری ئەوێ بە نووسراوە رەخنە لەو بۆچوونەیی عەلیزادە بگرین، دەستیان داووەتە کاری سانسۆر و تەحریف و چاوبەستنی خۆنەرەن.

تییینی ئەو نامەیی مەسعود رەجوی لە گۆقاری مەجەد دا چاپکرا، بەداخووە ژمارەکەیم بە جوانی لەیاد نییە، بەلام بەدلیایییەو ئەزانم کە لە ژمارەکانی 110 تا 130 چاپکرا بوو، لە شارێ بۆکان خۆیندوو مەتەو.

سەعی سەقزی

qayshi@yahoo.com

2008/10 / 12